

১.৯ ঢকুৱাখনাৰ উল্লেখযোগ্য শিল্প

(১) পাট মুগা (ৰেচম)

ঢকুৱাখনা সোণালী সূতাৰ অঞ্চল হিচাপে খ্যাত। ঢকুৱাখনাৰ ৰেচম শিল্পৰ ভিতৰত পাট, মুগা আৰু এড়ী সূতাৰে বোৱা বিভিন্ন সাজ-পোছাক উল্লেখযোগ্য। ই ঢকুৱাখনাৰ আপুৰুগীয়া শিল্প। ঢকুৱাখনাৰ অৰ্থনৈতিক, সাংস্কৃতিক দুয়োটা দিশকেই এই শিল্পই প্ৰতিনিধিত্ব কৰে। বজাৰতো ঢকুৱাখনাৰ মুগা বস্ত্ৰৰ চাহিদা যথেষ্ট। বস্ত্ৰগৰী শুৱালকুছিকে ধৰি বিভিন্ন অঞ্চললৈ প্ৰত্যেক বছৰে ঢকুৱাখনাৰপৰা বৃহৎ পৰিমাণৰ মুগা ৰপ্তানি হয়।

বৰ্তমান ঢকুৱাখনাত উৎপাদিত সাজ-পোছাকৰ ভিতৰত উল্লেখযোগ্য হ'ল চাদৰ, বিহা, মেখেলা, গামোচা, চেলেং ইত্যাদি। পাট মুগাৰ সাজ-পোছাকৰ উপৰি থলুৱাভাৱে উৎপাদিত জনজাতীয় সাজ, বিশেষকৈ মিচিং কাপোৰৰ এখন উল্লেখযোগ্য বজাৰ ঢকুৱাখনা।

(২) কৃষি শিল্প

মুষ্টিমেয় এটা অংশক বাদ দি ঢকুৱাখনাৰ প্ৰায়সংখ্যক মানুহেই কৃষিজীৱী। এই অঞ্চলত বিভিন্ন ধৰণৰ শস্য উৎপাদন হয়। উদাহৰণস্বৰূপে— ধান, মাহ, সৰিয়হ, তিল, বিভিন্ন শাক-পাচলি ইত্যাদি। ই অৰ্থনৈতিক দিশত বিশেষ প্ৰভাৱ পেলাই আহিছে। ঢকুৱাখনাৰ জৈৱ-পাৰিস্থিতিক পৰিৱেশো কৃষিৰ বাবে, বিশেষকৈ ধান খেতিৰ বাবে অতি উপযোগী।

(৩) মৎস্য শিল্প (মীন পালন)

বিভিন্ন প্ৰজাতিৰ থলুৱা মাছৰ এটা প্ৰধান কেন্দ্ৰ ঢকুৱাখনা। ঢকুৱাখনাৰ থলুৱা মাছ অসমৰ বিভিন্ন প্ৰান্তলৈ চালান দিয়া হয়।

১.১০ উল্লেখযোগ্য প্ৰতিষ্ঠান

ঢকুৱাখনাৰ উল্লেখযোগ্য চৰকাৰী প্ৰতিষ্ঠানৰ ভিতৰত ঢকুৱাখনা থানাৰ নাম প্ৰথমেই আহে। চিপাহী বিদ্ৰোহৰ বছৰটোতে অৰ্থাৎ ১৮৫৭ চনতে বৃটিছ চৰকাৰে ঢকুৱাখনাত এই আৰক্ষী থানাখন প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল।

১.১১ ঢকুৱাখনাৰ উল্লেখযোগ্য শিক্ষানুষ্ঠান

- ১। ঢকুৱাখনা চৰকাৰী মজলীয়া বিদ্যালয় (প্ৰতিষ্ঠা : ১৮৭২)
- ২। ঢকুৱাখনা আদৰ্শ উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়
- ৩। অল আসাম মিৰি উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়
- ৪। ঘিলামৰা উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়
- ৫। নৰ্থ বেংক মহাবিদ্যালয়
- ৬। পশ্চিম ঢকুৱাখনা মহাবিদ্যালয়
- ৭। পশ্চিম ঢকুৱাখনা উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়
- ৮। হাৰ্হি উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়
- ৯। জালভাৰী মধ্য ইংৰাজী বিদ্যালয়
- ১০। কেৰুৰী জনজাতি উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়
- ১১। শংকৰদেৱ উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়
- ১২। ঢকুৱাখনা বাণিজ্য মহাবিদ্যালয়
- ১৩। ঢকুৱাখনা কলেজিয়েট উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়

- ১৪। ঢকুৱাখনা টাউন উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়
- ১৫। ঢকুৱাখনা নৰ্মাল স্কুল
- ১৬। খেৰকটা উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়
- ১৭। ডাংধৰা উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়
- ১৮। ঢকুৱাখনা বালিকা উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়
- ১৯। হাৰ্হি মহাবিদ্যালয়
- ২০। ব্ৰহ্মপুত্ৰ মহাবিদ্যালয়
- ২১। ঢকুৱাখনা শিক্ষক প্ৰশিক্ষণ মহাবিদ্যালয়
- ২২। ঢকুৱাখনা বালিকা মহাবিদ্যালয়।

১.১২ ঢকুৱাখনাৰ বিশিষ্ট ব্যক্তিসকল

- ১। গণেশ গগৈ, পাপৰি কবি
- ২। চন্দ্ৰশেখৰ গগৈ, মুক্তিযুঁজাৰু
- ৩। ৰুক্মনাথ গগৈ, শিক্ষাবিদ
- ৪। পণ্ডিত কুলনাথ গগৈ, শিক্ষাবিদ
- ৫। জয়চন্দ্ৰ গগৈ, মুক্তিযুঁজাৰু
- ৬। মহীচন্দ্ৰ মিৰি, বন বিষয়া, কাজিৰঙা নৰননিৰ্মাতা
- ৭। জয়দ্ৰথ গগৈ, মুক্তিযুঁজাৰু, বিহুৱা
- ৮। লক্ষ্যনাথ দলে, ৰাজনীতিবিদ
- ৯। লীলাকান্ত দাস, ৰাজনীতিবিদ, প্ৰাক্তন মন্ত্ৰী, অসম চৰকাৰ
- ১০। সতীশ চন্দ্ৰ গগৈ, শিক্ষাবিদ, সমাজকৰ্মী
- ১১। উম্বৰধৰ চেতিয়া, মুক্তিযুঁজাৰু
- ১২। মুৰুলীধৰ দত্ত, মুক্তিযুঁজাৰু
- ১৩। কেশিৰাম হাজৰিকা, ব্যৱসায়ী
- ১৪। কাশীনাথ চুতীয়া, সমাজকৰ্মী
- ১৫। দ্বাৰিকা নাথ ফুকন, মুক্তিযুঁজাৰু
- ১৬। আনন্দ চন্দ্ৰ দত্ত, সমাজকৰ্মী
- ১৭। সৰ্বেশ্বৰ জালভাৰী ফুকন, স্বভাৱ কবি
- ১৮। দুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা, ৰাজনীতিবিদ
- ১৯। নামেশ্বৰ পেগু, ৰাজনীতিবিদ
- ২০। মালভোগ বৰুৱা, শিক্ষাবিদ
- ২১। মোহন চন্দ্ৰ বৰফুকন, সমাজকৰ্মী
- ২২। মহেশ্বৰ সূত, বিহুৱা
- ২৩। পূৰ্ণকান্ত ভড়ালী, মুক্তিযুঁজাৰু
- ২৪। সোমধৰ ভড়ালী, সমাজকৰ্মী

- ২৫। বজনী পাতিৰ, উচ্চপদস্থ চৰকাৰী বিষয়া
- ২৬। জগত চন্দ্ৰ দত্ত বৰা, সমাজকৰ্মী
- ২৭। পদ্মেশ্বৰ দত্ত, সমাজকৰ্মী
- ২৮। যতীন্দ্ৰ কুমাৰ বৰুৱা, সমাজকৰ্মী
- ২৯। অশ্বেশ্বৰ চুতীয়া, শিক্ষাবিদ
- ৩০। টাহিৰাম দাস, সমাজকৰ্মী
- ৩১। বিমলা দলে, মুক্তিযুঁজাৰু
- ৩২। হেলবৰ দাস, বায়ন-শিল্পী
- ৩৩। যোগানন্দ বৰগোহাঁই, শিক্ষাবিদ
- ৩৪। তিতাৰাম গগৈ, সমাজকৰ্মী
- ৩৫। খৰ্গেশ্বৰ হাজৰিকা, সমাজকৰ্মী
- ৩৬। পিতাম্বৰ গগৈ, ক্ৰীড়া সংগঠক আৰু নাট্যকৰ্মী
- ৩৭। কমল গগৈ, শিক্ষাবিদ আৰু সমাজকৰ্মী
- ৩৮। মাণিক চমুৱা, শিক্ষাবিদ
- ৩৯। খগেন গগৈ, নাট্যকৰ্মী
- ৪০। ৰতিকান্ত পেগু, মুক্তিযুঁজাৰু
- ৪১। তোষেশ্বৰ চেতিয়া, শিক্ষাবিদ আৰু সাহিত্যিক
- ৪২। হোমেন বৰগোহাঞি, প্রতিষ্ঠিত সাহিত্যিক
- ৪৩। ড° চন্দ্ৰধৰ চমুৱা, সাহিত্যিক, নাট্যকাৰ
- ৪৪। পানীৰাম চুতীয়া, বিহুৱা
- ৪৫। পানীৰাম দুৱৰা, বিহুৱা
- ৪৬। খগেন্দ্ৰনাথ দত্ত, সমাজকৰ্মী
- ৪৭। গন্ধেশ্বৰ গগৈ, শিক্ষাবিদ
- ৪৮। বলাই গগৈ, চৰকাৰী বিষয়া
- ৪৯। টংকেশ্বৰ গগৈ, চৰকাৰী বিষয়া
- ৫০। ড° সত্যনাথ গগৈ, শিক্ষাবিদ
- ৫১। সত্যনাথ চেতিয়া, অধিবক্তা
- ৫২। লক্ষেশ্বৰ গগৈ, কৃতা শিক্ষক
- ৫৩। হেমপ্ৰভা ভড়ালী, গান্ধীবাদী নেত্ৰী
- ৫৪। ভূধৰ দাস, শিক্ষাবিদ
- ৫৫। নবীন দাস, শিক্ষাবিদ
- ৫৬। গোপাকান্ত ভড়ালী, শিক্ষাবিদ
- ৫৭। ধনদা বৰুৱা, গান্ধীবাদী নেত্ৰী
- ৫৮। অকণবালা দাস, মুক্তিযুঁজাৰু
- ৫৯। ৰমা মিস্ত্ৰী, সমাজকৰ্মী

- ৬০। যোগেন গগৈ, অভিযন্তা
৬১। বিষ্ণুবাম দলে, সমাজকৰ্মী
৬২। লক্ষ্মী দাস, শিক্ষাবিদ
৬৩। বস্তুবাম মৰাং, সমাজকৰ্মী
৬৪। বিদ্যারতী গগৈ, সমাজকৰ্মী
৬৫। সোণপাহী দাস, সমাজকৰ্মী
৬৬। যোগানন্দ বৰগোহাঞি, শিক্ষাবিদ
৬৭। হেমেন্দ্ৰ কুমাৰ গগৈ, শিক্ষাবিদ
৬৮। কেশৱ গোহাঁই, সমাজকৰ্মী
৬৯। মীনাকান্ত চেতিয়া, সমাজকৰ্মী
৭০। ইন্দ্ৰেশ্বৰ পেগু, শিক্ষাবিদ
৭১। প্ৰদীপ গাম, শিল্পী
৭২। কেশৱ দত্ত, সমাজকৰ্মী
৭৩। ডাঃ গুণীন্দ্ৰ নাথ দত্ত, শিক্ষাবিদ
৭৪। হোমেশ্বৰ পেগু, সমাজকৰ্মী
৭৫। টুনীৰাম ফুকন, সমাজকৰ্মী
৭৬। তিলেশ্বৰ দত্ত, সমাজকৰ্মী
৭৭। কবীন্দ্ৰনাথ গগৈ, সমাজকৰ্মী
৭৮। ধৰ্ম হাজৰিকা, খেলুৱৈ
৭৯। জিতেন গোহাঁই, সমাজকৰ্মী
৮০। মিহিৰ চন্দ্ৰ দাস, সমাজকৰ্মী
৮১। ডিম্বেশ্বৰ গগৈ, সমাজকৰ্মী
৮২। শিৱ প্ৰসাদ গগৈ, শিক্ষাবিদ আৰু কবি
৮৩। ড° জিতৰাম কলিতা, শিক্ষাবিদ আৰু সাহিত্যিক
৮৪। জগদীশ গগৈ, শিক্ষাবিদ, সাহিত্যিক, সমাজকৰ্মী
৮৫। ছবিলাল জৈন, শিক্ষাবিদ
৮৬। বাপাৰাম দত্ত, সমাজকৰ্মী
৮৭। প্ৰহ্লাদ গোহাঁই, শিক্ষাবিদ
৮৮। আনন্দ পেগু, শিক্ষাবিদ
৮৯। ৰত্নেশ্বৰ চমুৰা, বৰবায়ন
৯০। ভূপেন্দ্ৰ দেৱ গোস্বামী, সত্ৰাধিকাৰ বাসুদেৱ থান
৯১। গোলাপ গগৈ, শিক্ষাবিদ
৯২। ডাঃ হৰিবাম লাগাচু, চিকিৎসক
৯৩। সুশ্ৰেষ্ঠ দাস, শিল্পী
৯৪। অমিয় কুমাৰ সন্দিকৈ, শিক্ষাবিদ

- ৯৫। ডাঃ নিত্যা দাস, চিকিৎসক
 ৯৬। ডাঃ ভৱেশ গগৈ, চিকিৎসক
 ৯৭। নবীন গোহাঁই, ক্ৰীড়াবিদ
 ৯৮। সোমধৰ খনিকৰ, শিক্ষাবিদ, নাট্যকৰ্মী
 ৯৯। শ্বহীদ কোটাই পায়ৈং
 ১০০। চাৰু চন্দ্ৰ চুতীয়া, শিক্ষাবিদ
 ১০১। গন্ধেশ কুমাৰ শইকীয়া, প্ৰশাসনিক বিষয়া
 ১০২। ৰেৱত চন্দ্ৰ গগৈ, শিক্ষাবিদ
 ১০৩। চন্দ্ৰ দাস, শিক্ষাবিদ

১.১৩ ঢকুৱাখনাক 'শিক্ষিত লোকৰ বাসস্থান' হিচাপে জনা যায়। শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত এই অঞ্চল যথেষ্ট আগবঢ়া।

ঢকুৱাখনাত মুঠ	(১) মহাবিদ্যালয়	-	১০খন (অপ্ৰাদেশীকৃত মহাবিদ্যালয় ০৫খন)
	(২) উচ্চতৰ মাধ্যমিক বিদ্যালয়	-	০৫খন
	(৩) উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয়	-	১৩৪খন (অপ্ৰাদেশীকৃত ৩৬খন)
	(৪) মজলীয়া বিদ্যালয়	-	১৩৫খন
	(৫) প্ৰাথমিক বিদ্যালয়	-	৫১২খন (অপ্ৰাদেশীকৃত ৭৬ খন)

, ৫১২খন প্ৰাথমিক বিদ্যালয় আছে। ইয়াৰে প্ৰাদেশীকৃত প্ৰাদেশীকৃত উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয় ৯৮খন, অপ্ৰাদেশীকৃত উচ্চ মাধ্যমিক বিদ্যালয় ৩৬খন। প্ৰাদেশীকৃত প্ৰাথমিক বিদ্যালয় ৪৩৬খন, অপ্ৰাদেশীকৃত প্ৰাথমিক বিদ্যালয় ৭৬খন।

ফটো
 ভিডিঅ'